

ЯРОСЛАВ ХАШЕК
МАЛЪК ИЗОБЛИЧИТЕЛЕН
МАТЕРИАЛ

Превод от чешки: Светомир Иванчев, Стефан Бошнаков, Василена
Мирчева, 1998

chitanka.info

От известно време бях редактор на провинциален вестник в малък градец, когато при мен дойде един от членовете на общинския съвет, който всяка година отпускаше материална помощ в размер на 500 крони. Това беше господин Струшка, железар и търговец.

— Господин редакторе — рече благо той, — донесъл съм ви малък и съвсем приличен изобличителен материал срещу оня негодник ковача Кезъл. Взел, че написал в „Наше охласи“, че не съм знаел да поправам стопански машини, че съм пияница, че му подкупвам чираците, за да ме научат на нещо, и че много добре знаел при кого съм ходел в предградието Жабак.

Това не беше нещо особено от страна на „Наше охласи“, понеже редактор на конкурентния вестник беше прочутият кръчмарски побойник Вакерт, когото веднъж бяха разследвали по обвинение в убийство. За съжаление не можаха нищо да докажат. И хората се плашеха от „Наше охласи“. Никой не смееше да се оплаче от редактора му, всички се страхуваха за живота си.

— Материалчето е съвсем прилично — продължи господин Струшка, — затова ви моля, господин редакторе, имайте добрината да го направите малко по-силно. Написах го във винарната, там беше и кожарят Семански, той също има зъб на оня негодник Кезъл. И майсторът зидар Юрникъл, и него го е яд за нещо на мръсника Кезъл. Те двамата ми помогнаха да го напишем. Не е дълго, съвсем спретнатичко... — и той зачете:

„Изобщо нямах намерение да изпростявам като вас, господин Кезъл, тъй като се придържам към правилото да заобикалям такива индивиди от сто метра разстояние, но все пак ще ви кажа нещо. Разправяте, че не съм можел да поправам стопански машини. Тази жалка лъжа може да се изрече само от твар, на чието чело пише, че е долен лъжец. Не съм от ония, дето се ядосват на всяка дивотия, но не ще пропусна да ви кажа, умнико, че не пия по трийсет чаши дневно като вас, че не вися в ракиджийницата на Попър като вас и не изпивам всеки ден ръжена ракия за двацет крайцера като вас, нито пък ми е притрябвало, нещастнико, да ви подмамвам чираците, защото и чираците ви знаят колкото вас, тоест нищо. Ами твърдението, че ви било известно защо ходя до предградието Жабак! Оттам минавам само пътьом покрай домовете, които вие посещавате за всеобщо възмушение, където не си плащате дълговете и откъдето вече кой знае

колко пъти са ви изхвърляли пиан като талпа, защото сте се опитвали да подпалите някакъв шкаф. Моралът ви е под всякаква критика, господин Кезъл. Вие някак крадешком се намъкнахте в нашия град, хората разправят, че са ви въдворили тук по етапен ред, господин нравоучителю. После в общинския съвет се получи запитване, дали сме осведомени, че представлявате опасност за обществената нравственост, хитрецо. С това засега свършвам, господин умнико, а следващия път най-добре, вместо да пишете дивотии и да ги пращате в «Наше охласи», вместо да публикувате окаяни писания, вземете, та си купете един сапун и се измийте барем веднъж, както трябва, на двайсет години, за да могат хората да разговарят с вас поне от разстояние.“

— Както виждате — рече поверително господин Струшка, — не е прекалено силно. Мразя неприличните нападки. Което си е вярно, вярно си е. Нека го наберат като писмо на читател, а вие го подсилете малко. Впрочем тук ще дойде господин Семански, той ще го допълни.

Отиде си и ме остави сам с това антрефиле. Но не за дълго. Не минаха и десет минути, и в редакцията влезе кожарят господин Семански. Стисна ми ръката, извади един лист от джоба си и каза:

— Приятелят ми Струшка идва ли вече? Да? Аз само съм допълнил написаното от него. Попитах жената какво знае за Кезъл и какво се говори за него, защото, господин редакторе, и аз имам да уреждам сметки с него. Веднъж се скарахме, като играхме на карти. Не ми призна боята. Така че описах случката, няма да е зле да се включи в материала. Прилично е, но изобличително. Истината няма начин да не излезе наяве. Ето какво знам за него.

И той ми прочете цяла страница. Веднъж Кезъл отишъл да се причести и по пътя изял цяла свинска гуша с хрян. Убил в избата един от калфите и нищо не могли да докажат, защото калфата уж бил умрял от вариола. Грабнал цяла шепа от дребните монети в шапката на един латернаджия. Ходел в месарницата, когато имало най-много хора, вземал пържоли и викал: „А сега ми върнете рестото от онази жълтица, дето ви я дадох преди малко“, макар че влизал в магазина без пукната пара.

— Друго има ли?

— Не поздравява господин викария. Май това е всичко, което знам за него от хората. С него можете да допълните материалчето. Ние

във винарната си рекохме, че трябва да е изобличително, но прилично. Ще дойде и господин Юрникъл, той отиде да разпита из града още за тоя негодник, щял да го даде и в бюлетина на общината.

Господин Юрникъл също донесе някои допълнения към материала. Пак толкова прилични, колкото предишните, и стегнати като тях.

— Ама че обикаляне беше, докато намеря познати, които да имат зъб на тоя негодник, затова пък ви нося цял куп материали срещу него.

Те наистина надминаваха всички очаквания. Кезъл имал четири извънбрачни деца в Подивин, осем в Кринч-Телин, пет в Бавария. Дезертирал от войската. Вкарал в гроба жена си. Отровил тъста си с чорба от мухоморки. Когато преди години в предградиято Жабак изчезнала безследно жената на мебелиста Малички, той цял ден не си бил вкъщи, а когато се върнал, бил развълнуван. В гората нападнал една бабичка, която събирала съчки. И той, и цялото му семейство ядели кучета. И накрая най-лошото — не поздравявал господин кмета.

— Този човек трябва да разбере, че няма скрито-покрито — каза на тръгване господин Юрникъл. — Между другото един мой близък, кръчмарят Ржезничек от „Тройхран“, ще дойде, и той да каже нещо.

Отиде си и ме остави в недоумение. След малко се появи господин Ржезничек, усмихнат отдалеч:

— Ама че весело, господин редакторе, целият град е на крак. Така му се пада на тоя негодник Кезъл. Сипвал съм бил по-малко, та затова сега щели да ходят да пият шльокавицата на Графнетър от другата страна на улицата. Тук съм ви написал всичко каквото трябва за него.

Работата ставаше дебела. Лъжесвидетелствал. Изчезнали му трима калфи, след като изучили занаята при него. Тормозел децата и горял ръцете на жена си в печката. Лъжел на карти. Обиждал околийския управител.

— Един мой съсед, пенсионерът Галма, също знае някои работи, остава само да поразпита на улица „Водна“, където преди живеел тоя негодник. Всеки момент ще дойде — каза на сбогуване господин Ржезничек.

Гледах съкрушен към площада. Пред полицейския участък цареше оживление. Отвътре излязоха четиримата местни полицаи и

последвани от тълпа любопитни, се запътиха важно към съседната улица.

В този момент нахълта търговецът от долния етаж.

— Жив ли сте? — викна той още от вратата. — Слава Богу, значи не е вярно това, дето го разправят из града, че сте се канели да отпечатате някакво невинно материалче срещу ковача Кезъл, а пък той разбрал, заклал ви в жилището и ви разпорил корема...

Някаква гълчава отвън прекъсна думите му. Видях през прозореца как от едната страна се зададоха общински служители, които носеха предназначения за мен ковчег, а от другата страна четиримата местни стражари влачеха към участъка злодея Кезъл...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.